

Dokument ze zasedání

A8-0264/2017

18.7.2017

ZPRÁVA

o vývozu zbraní: provádění společného postoje 2008/944/SZBP
(2017/2029(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodajka: Bodil Valero

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	14
JMENOVIÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	15

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o vývozu zbraní: provádění společného postoje 2008/944/SZBP (2017/2029(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zásady zakotvené v článku 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU), zejména na podporu demokracie a právního státu a zachování míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti,
- s ohledem na společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (dále jen „společný postoj“)¹,
- s ohledem na 17.² a 18.³ výroční zprávu EU, které byly vypracovány v souladu s čl. 8 odst. 2 společného postoje,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/2309 ze dne 10. prosince 2015 o prosazování účinných kontrol vývozu zbraní⁴ a rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/915 ze dne 29. května 2017 o informačních činnostech Unie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi⁵,
- s ohledem na aktualizovaný Společný vojenský seznam Evropské unie přijatý Radou dne 6. března 2017⁶,
- s ohledem na uživatelskou příručku ke společnému postoji, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu,
- s ohledem na strategický rámec EU a akční plán EU pro lidská práva a demokracii ze dne 25. června 2012 a na jeho bod 11 písm. e) a na akční plán EU pro lidská práva a demokracii (2015–2019) ze dne 20. července 2015 a jeho bod 21 písm. d),
- s ohledem na Smlouvu o obchodu se zbraněmi, kterou přijalo Valné shromáždění OSN dne 2. dubna 2013⁷ a která vstoupila v platnost dne 24. prosince 2014,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP ze dne 16. prosince 2013 o činnostech Unie v rámci Evropské bezpečnostní strategie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi⁸,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř

¹ Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

² Úř. věst. C 163, 4.5.2016, s. 1.

³ Dosud nezveřejněno.

⁴ Úř. věst. L 326, 11.12.2015, s. 56.

⁵ Úř. věst. L 139, 30.5.2017, s. 38.

⁶ Úř. věst. C 97, 28.3.2017, s. 1.

⁷ Smlouva o obchodu se zbraněmi, OSN, 13–27217.

⁸ Úř. věst. L 341, 18.12.2013, s. 56.

Společenství¹,

- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ze dne 5. května 2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití², ve znění nařízení (EU) č. 599/2014 ze dne 16. dubna 2014 a na seznam zboží dvojího užití a technologií uvedený v příloze I tohoto nařízení (dále jen „nařízení o zboží dvojího užití“),
 - s ohledem na nařízení (EU) 2016/2134 ze dne 23. listopadu 2016, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání³,
 - s ohledem na svá předchozí usnesení v této věci, zejména na usnesení ze dne 17. prosince 2015⁴ o provádění společného postoje, ze dne 25. února 2016 o humanitární situaci v Jemenu⁵, ze dne 14. prosince 2016 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015 a o politice Evropské unie v této oblasti⁶ a ze dne 27. února 2014 o používání bezpilotních letounů vybavených zbraněmi⁷,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2017 o soukromých bezpečnostních společnostech⁸,
 - s ohledem na článek 52 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8-0264/2017),
- A. vzhledem k tomu, že v článku 51 Charty OSN je stanoveno přirozené právo na individuální nebo kolektivní sebeobranu;
- B. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů⁹ dosáhl objem mezinárodních transferů hlavních zbraní v letech 2012–2016 svého maxima za jakékoli pětileté období od konce studené války a že ve srovnání s objemem za období 2007–2011 vzrostl o 8,4 %;
- C. vzhledem k tomu, že vývoz a transfery zbraní mají dopad na bezpečnost obyvatel, lidská práva, demokracii, řádnou správu věcí veřejných a sociální a hospodářský rozvoj; vzhledem k tomu, že vývoz zbraní rovněž přispívá k okolnostem, v důsledku kterých jsou lidé nuceni uprchnout ze své vlastní země; vzhledem k tomu, že je proto nutný přísný, transparentní, účinný a všeobecně přijímaný a vymezený systém kontroly zbraní;

¹ Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 1.

² Úř. věst. L 134, 29.5.2009, s. 1.

³ Úř. věst. L 338, 13.12.2016, s. 1.

⁴ Přijaté texty, P8_TA(2015)0472.

⁵ Přijaté texty, P8_TA(2016)0066.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2016)0502.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2014)0172.

⁸ Přijaté texty, P8_TA(2017)0289.

⁹ „Trends in international arms transfers, 2016“ (Trendy v mezinárodních transferech zbraní), SIPRI Fact Sheet, únor 2017.

- D. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů¹ činil v období 2012–2016 vývoz z EU-28 26 % celkového světového vývozu, což znamená, že EU-28 je po USA (33 %) druhým největším dodavatelem zbraní, přičemž na třetím místě se nachází Rusko (23 %); vzhledem k tomu, že podle nejnovější zprávy Pracovní skupiny pro vývoz konvenčních zbraní (COARM) vydaly země EU v roce 2014 licence na vývoz zbraní v celkové hodnotě 94,40 miliardy EUR;
- E. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů² vzrostl vývoz zbraní na Blízký východ o 86 % a představoval 29 % celosvětového vývozu zbraní v období 2012–2016;
- F. vzhledem k tomu, že z posledních oficiálních údajů EU vyplývá, že Blízký východ byl pro EU-28 v roce 2015 nejdůležitějším regionem z hlediska vývozu zbraní, přičemž schválené licence na vývoz zbraní dosáhly celkové hodnoty 78,8 miliardy EUR;
- G. vzhledem k tomu, že některé transfery zbraní z členských států EU do nestabilních a ke krizi náchylných regionů a zemí byly využity v ozbrojených konfliktech nebo k vnitřní represii; vzhledem k tomu, že některé z těchto transferů údajně směřovaly do rukou teroristických skupin, například v Sýrii a Iráku; vzhledem k tomu, že v některých případech byly zbraně vyvezené do některých zemí, jako je např. Saúdská Arábie, použity v konfliktech, jako je konflikt v Jemenu; vzhledem k tomu, že takový vývoz je jednoznačně v rozporu se společným postojem, což ještě zdůrazňuje nutnost lepší kontroly a transparentnosti;
- H. vzhledem k tomu, že neexistuje žádný standardizovaný systém kontroly a podávání zpráv, jenž by poskytoval informace o tom, zda a do jaké míry porušují jednotlivé členské státy při vývozu daných osm kritérií, a vzhledem k tomu, že neexistuje ani žádný mechanismus pro udílení sankcí v případě, že členský stát uskutečňuje vývoz, který zjevně není v souladu s těmito osmi kritérii;
- I. vzhledem k tomu, že z šetření Mezinárodního střediska pro přeměnu v Bonnu (BICC) vyplynulo, že například pouze v Německu bylo v roce 2015 uděleno 4 256 licencí pro vývoz do 83 zemí, které byly s ohledem na společný postoj považovány za problematické³;
- J. vzhledem k tomu, že globální i regionální bezpečnostní situace se dramaticky změnila, zejména pokud jde o jižní a východní sousedství Unie, což poukazuje na to, že je naléhavě nutné zlepšit metodiky získávání informací pro účely posuzování rizik udělování vývozních licencí a zvýšit jejich bezpečnost;
- K. vzhledem k tomu, že některé členské státy nedávno podepsaly strategické dohody o vojenské spolupráci, včetně transferu velkého množství vysoce kvalitní vojenské technologie, s nedemokratickými zeměmi v regionech Blízkého východu a severní Afriky;
- L. vzhledem k tomu, že jak stanoví Lisabonská smlouva, vymýcení chudoby je prioritním cílem rozvojové politiky EU, jakož i jednou z priorit její vnější činnosti při usilování

¹ Tamtéž.

² Tamtéž.

³ Zpráva o vývozu zbraní za rok 2016, Gemeinsame Konferenz Kirche und Entwicklung (GKKE) (Společná konference pro církve a rozvoj), s. 54.

o stabilnější a více prosperující svět; vzhledem k tomu, že dodávání zbraní do zemí zasazených konfliktem nejenže umožňuje další páchaní násilných činů ve větším měřítku, ale také má negativní dopad na možnosti rozvoje těchto zemí;

- M. vzhledem k tomu, že obranný průmysl je v Evropě nanejvýš důležitým odvětvím a zároveň se vyznačuje nadměrnou kapacitou, zdvojením a roztříštěností, což brzdí konkurenceschopnost obranného průmyslu a vede k expanzivní vývozní politice;
 - N. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 25. února 2016 o humanitární situaci v Jemenu vyzval vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, aby zahájila iniciativu zaměřenou na uvalení zbrojního embarga EU na Saúdskou Arábii;
 - O. vzhledem k tomu, že od té doby se situace v Jemenu mj. kvůli vojenským akcím koalice vedené Saúdskou Arábií dále zhoršila; vzhledem k tomu, že některé členské státy přestaly Saúdské Arábii kvůli její činnosti v Jemenu zbraně poskytovat, zatímco jiné státy jí nadále vojenské technologie dodávají, což je v rozporu s kritérii 2, 4, 6, 7 a 8;
 - P. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 14. prosince 2016 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015 a o politice Evropské unie v této oblasti zdůraznil, že lidská práva by měla být prioritou, a vyzval členské státy, aby se dohodly na zavedení modernější a flexibilnější vývozní politiky založené na lidských právech, zejména pokud jde o země, u nichž se prokázaly násilné vnitrostátní represe a porušování lidských práv;
 - Q. vzhledem k tomu, že globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie by měla sloužit ke zlepšení soudržnosti politik v oblasti kontroly vývozu zbraní;
1. konstatuje, že státy mají zákonné právo pořizovat si vojenské technologie pro účely vlastní obrany; zdůrazňuje, že udržení obranného průmyslu je součástí vlastní obrany členských států; připomíná, že jedním z důvodů vypracování společného postoje bylo zamezit tomu, aby byly evropské zbraně používány proti ozbrojeným silám členských států, jakož i zabránit porušování lidských práv a prodloužení ozbrojeného konfliktu; opakuje, že společný postoj je právně závazným rámcem, jenž stanoví minimální požadavky, které musí členské státy uplatňovat v oblasti kontroly vývozu zbraní, a že zahrnuje povinnost posoudit žádost o vývozní licenci z hlediska všech osmi v něm uvedených kritérií;
 2. konstatuje, že rozvoj obranného vybavení je důležitým nástrojem obranného průmyslu a že konkurenceschopná a inovativní evropská technologická a průmyslová základna obrany, která teprve bude vytvořena, by měla sloužit jako nástroj pro zajištění bezpečnosti a obrany členských států a občanů Unie a měla by přispět k provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a zejména společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP); vyzývá členské státy, aby překonaly současnou nedostatečnou efektivnost ve výdajích na obranu v důsledku zdvojení, fragmentace a nedostatku interoperability a zaměřily se na to, aby se EU stala poskytovatelem bezpečnosti mj. díky lepší kontrole vývozu zbraní; opakuje, že článek 10 společného postoje stanoví, že úvahy členských států o hospodářských, obchodních a průmyslových zájmech nesmí ovlivnit uplatňování osmi kritérií upravujících vývoz zbraní;

3. poznamenává však, že vojenské technologie se někdy dostanou do míst a ke koncovým uživatelům, kteří nesplňují kritéria společného postoje; je znepokojen tím, že šíření zbrojních systémů v době války a v situacích značného politického napětí může mít neúměrný vliv na civilní obyvatelstvo; je vysoce znepokojen závody ve zbrojení a tím, že jsou politické konflikty a nepokoje řešeny vojensky; zdůrazňuje, že konflikty by měly být v první řadě řešeny diplomatickou cestou;
4. naléhavě vyzývá členské státy a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby zásadně zlepšily soudržnost provádění společného postoje, a zvýšily tak bezpečnost civilistů, kteří trpí v důsledku konfliktů a porušování lidských práv ve třetích zemích, posílily bezpečnost Unie a jejích občanů a vytvořily rovné podmínky pro podniky EU; v této souvislosti zdůrazňuje, že důsledné provádění společného postoje je nezbytné pro důvěryhodnost EU jako globálního aktéra, který si zakládá na hodnotách;
5. vybízí země, které usilují o získání statusu kandidátských zemí, nebo země, které se chtějí zapojit do procesu přistoupení k EU, aby uplatňovaly ustanovení společného postoje; vítá skutečnost, že se Albánie, Bosna a Hercegovina, Kanada, Gruzie, Island, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora a Norsko přizpůsobily kritériím a zásadám společného postoje, a usilují tak o další sbližování se SZBP a SBOP; vyzývá členské státy, aby úzce spolupracovaly se třetími zeměmi, které se oficiálně zavázaly k dodržování kritérií společného postoje, a to zejména s cílem zlepšit výměnu informací a zajistit větší transparentnost při udělování licencí; dále vyzývá ESVČ, aby vybízela zejména evropské země k tomu, aby se připojily ke společnému postoji, a zajistila tak širší a bezpečnější evropský prostor;
6. vyzývá členské státy a ESVČ, aby úzce spolupracovaly na předcházení rizikům vyplývajícím z odklonů a skladování zbraní, jako jsou nelegální obchod se zbraněmi a pašování zbraní; upozorňuje na riziko, že v důsledku pašování zbraní a obchodování s nimi se mohou zbraně vyvážené do třetích zemí dostat zpět do EU;
7. bere na vědomí vysoký stupeň odpovědnosti Unie, pokud jde o bezpečnostní riziko vyplývající z neexistence větší podpory a závazku ze strany Evropské unie v souvislosti s vyřazováním mnoha zbrojních zásob, které stále existují v Bosně a Hercegovině, v Albánii nebo na Ukrajině;
8. domnívá se, že metodika posuzování rizik udělování vývozních licencí by měla zahrnovat i zásadu předběžné opatrnosti a že členské státy by kromě vyhodnocování toho, zda by konkrétní vojenské technologie mohly být použity k vnitřní represii nebo jiným nežádoucím účelům (funkční přístup), měly rovněž posuzovat rizika na základě celkové situace v zemi určení (zásadový přístup);
9. konstatuje, že v souvislosti s brexitem je důležité, aby bylo Spojené království nadále vázáno společným postojem a uplatňovalo jeho operativní ustanovení, stejně jako ostatní evropské třetí země;
10. vyzývá členské státy a ESVČ, aby vypracovaly zvláštní strategii za účelem poskytnutí oficiální ochrany osobám, které oznámí praktiky organizací a společností působících ve zbrojním průmyslu, které jsou v rozporu s kritérii a zásadami vyjádřenými ve společném postoji;

11. zdůrazňuje význam soudržnosti mezi všemi systémy kontroly vývozu Unie, zejména pokud jde o výklad kontrolních kritérií; znovu připomíná význam soudržnosti mezi kontrolou vývozu a jinými nástroji zahraniční politiky, jakož i obchodními nástroji, jako je všeobecný systém preferencí a nařízení o nerostných surovinách pocházejících z oblastí postižených konfliktem;
12. znovu opakuje, že pokud budou evropské podniky nekontrolovaně vyvážet technologie kybernetického dohledu, může to mít nepříznivý účinek na bezpečnost digitální infrastruktury EU a na lidská práva; v této souvislosti zdůrazňuje význam rychlé, účinné a komplexní aktualizace nařízení EU o zboží dvojího užití a vyzývá Radu, aby v této věci přijala ambiciózní časový plán;
13. zdůrazňuje, že je důležité účinně omezit vývoz zbraní soukromým bezpečnostním agenturám jako koncovému uživateli a že jakákoliv taková licence bude udělena pouze tehdy, pokud se po důkladné pečlivé kontrole zjistí, že se příslušná soukromá bezpečnostní agentura nepodílela na porušování lidských práv; zdůrazňuje, že je třeba zavést mechanismy odpovědnosti za účelem zajištění odpovědného užívání zbraní soukromými bezpečnostními agenturami;

Provádění kritérií společného postoje

14. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 1 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 81krát a v roce 2015 109krát;
15. opakovaně vyzývá vysokou představitelku, místopředsedkyni, aby zahájila iniciativu s cílem uvalit zbrojní embargo EU na země, jež jsou obviněny ze závažného porušování mezinárodního humanitárního práva, zejména v souvislosti se záměrnými útoky na civilní infrastrukturu; znovu zdůrazňuje, že další povolování prodeje zbraní těmto zemím představuje porušení společného postoje;
16. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 2 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 72krát a v roce 2015 89krát; lituje skutečnosti, že údaje poukazují na chybějící společný přístup k situaci v Sýrii, Iráku, a zejména Jemenu; vybízí členské státy a ESVČ, aby zahájily diskusi o rozšíření kritéria č. 2 o ukazatele demokratické správy věcí veřejných, neboť taková kritéria hodnocení by mohla pomoci stanovit další záruky proti nezamýšleným negativním důsledkům vývozu; domnívá se také, že zásadovější přístup k posuzování rizik by kladl důraz na celkové dodržování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv ze strany příjemce;
17. domnívá se, že vývoz do Saúdské Arábie přinejmenším není v souladu s kritériem č. 2 s ohledem na zapojení země do závažných porušování humanitárního práva, jak stanoví příslušné orgány OSN; znovu opakuje svou výzvu ze dne 26. února 2016 o naléhavé potřebě uvalit zbrojní embargo na Saúdskou Arábii;
18. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 3 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 99krát a v roce 2015 139krát; zdůrazňuje, že v rámci kritéria č. 3 je nezbytné posoudit nedávné transfery zbraní prováděné členskými státy ve prospěch nestátních subjektů, včetně poskytování technické pomoci a odborné přípravy, v souvislosti se společnou akcí 2002/589/SZBP z roku 2002 o příspěvku EU k boji proti

destabilizujícímu hromadění a šíření ručních palných a lehkých zbraní; připomíná, že společná akce stanoví, že členské státy by neměly provádět žádné transfery ručních palných a lehkých zbraní ve prospěch nestátních subjektů;

19. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 4 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 57krát a v roce 2015 85krát; lituje skutečnosti, že vojenské technologie vyvážené členskými státy jsou používány v jemenském konfliktu; naléhavě vyzývá členské státy, aby důsledně dodržovaly společný postoj na základě důkladného posuzování dlouhodobých rizik;
20. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 5 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 7krát a v roce 2015 16krát; připomíná, že toto kritérium se týká bezpečnostních zájmů členských států a spojeneckých zemí, současně však uznává, že tyto zájmy nemohou ovlivňovat hodnocení kritérií týkajících se dodržování lidských práv a regionálního míru, bezpečnosti a stability;
21. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 6 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 6krát, přičemž v roce 2015 nebylo uplatněno vůbec; vyjadřuje své znepokojení nad zprávami o odklonech zbraní vyvážených členskými státy směrem k nestátním subjektům, včetně teroristických skupin, a varuje, že tyto zbraně by mohly být použity proti civilním osobám na území EU i mimo ně; připomíná, že je důležité takový vývoz zbraní přísněji kontrolovat, aby byly plněny mezinárodní závazky týkající se boje proti terorismu a organizované trestné činnosti;
22. vyjadřuje znepokojení nad možnými odklony vývozu do Saúdské Arábie a Kataru ve prospěch ozbrojených nestátních aktérů v Sýrii, kteří se dopouštějí závažného porušování lidských práv a humanitárního práva, a vyzývá skupinu COARM, aby se touto záležitostí naléhavě zabývala; uznává, že většina zbraní v rukách povstalců a teroristických skupin pochází z mimoevropských zdrojů;
23. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 7 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 117krát a v roce 2015 149krát; vyjadřuje své znepokojení mimo jiné nad údajnými odklony vývozu ručních palných a lehkých zbraní z evropských zemí do určitých míst, ze kterých byl tento vývoz odkloněn, aby byly zásobovány nestátní subjekty a jiní koncoví uživatelé, kteří nedodržují společný postoj v zemích, jako je Sýrie, Irák, Jemen a Jižní Súdán; upozorňuje, že je naléhavě nutné zajistit, aby posouzení rizika odklonu vývozu mělo pevnější základ, než je pouhé přijetí závazků učiněných přijímajícím státem v osvědčení koncového uživatele; zdůrazňuje, že je zapotřebí účinných mechanismů kontroly po odeslání zásilky, aby se zajistilo, že zbraně nejsou znovu vyváženy směrem k neoprávněným koncovým uživatelům; zdůrazňuje možnou úlohu, kterou by ESVČ mohla hrát v podpoře úsilí členských států v této oblasti;
24. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 8 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 1krát, přičemž v roce 2015 nebylo uplatněno vůbec; uznává, že lepší uplatňování kritéria č. 8 by mělo zásadní přínos pro cíle soudržnosti politik EU ve prospěch rozvoje a pro cíle udržitelného rozvoje OSN, zejména pak pro cíl 16.4; vyzývá členské státy a ESVČ, aby v tomto směru aktualizovaly uživatelskou příručku ke společnému postoji Rady 2008/944/SZBP a zaměřily se na možné škody, které v oblasti rozvoje způsobuje používání zbraní;

25. žádá členské státy a ESVČ, aby do společného postoje doplnily nové kritérium s cílem zaručit, aby se při udělování licencí náležitě zohledňovalo riziko korupce v souvislosti s příslušným vývozem;

Podpora výměny informací mezi členskými státy

26. vyzývá členské státy a ESVČ, aby zlepšily jednotné provádění společného postoje a posílily mechanismy výměny informací tím, že zpřístupní kvalitativně i kvantitativně lepší informace pro účely posuzování rizik udělování vývozních licencí prostřednictvím zabezpečené a rozsáhlé digitalizace stávajícího systému, a sice:
- a) poskytováním více informací o vývozních licencích a o skutečném vývozu, které budou systematicky a včas sdíleny, včetně informací o koncových uživateliích vzbuzujících obavy, případech odklonu, padělaných nebo jinak znepokojivých osvědčeních koncových uživatelů a o podezřelých zprostředkovatelích nebo přepravních společnostech v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
 - b) vedením seznamu subjektů a osob usvědčených z porušování právních předpisů upravujících vývoz zbraní, případů zjištěného odklonu a osob, u nichž bylo prokázáno zapojení do nezákonného obchodu se zbraněmi nebo do činností, jež ohrožují mezinárodní a národní bezpečnost, nebo u nichž panuje takové podezření;
 - c) sdílením osvědčených postupů přijatých za účelem provádění osmi kritérií;
 - d) přeměnou uživatelské příručky v interaktivní on-line zdroj;
 - e) přeměnou výroční zprávy EU v on-line databázi s možností vyhledávání do konce roku 2018, přičemž nový formát by se použil již u údajů z roku 2016;
 - f) podněcováním k zavádění jasných a dobře strukturovaných postupů spolupráce mezi donucovacími a pohraničními orgány založených na výměně informací s cílem posílit spolupráci v oblasti bezpečnosti a vymýtit nezákonný obchod se zbraněmi, který představuje riziko pro bezpečnost EU a jejích občanů;
27. vítá záměr skupiny COARM zapojit ESVČ systematictěji do přípravy diskusí o situaci v zemích určení a o možných koncových uživateliích; trvá na významu pravidelných konzultací s Pracovní skupinou pro lidská práva (COHOM) v tomto procesu;
28. konstatuje, že účinná výměna informací a spolupráce zároveň vyžadují setkání zástupců politiky, orgánů pro udělování licencí a donucovacích orgánů, a vybízí k tomu, aby pro tento účel byly poskytnuty dostatečné zdroje; je přesvědčen, že zásadním faktorem při posilování provádění společného postoje je rozšiřování příslušných kapacit členských států; vyzývá členské státy a ESVČ, aby zvýšily počet zaměstnanců pracujících na otázkách týkajících se vývozu jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU; podporuje zřizování fondů EU určených pro budování kapacit úředníků udělujících vývozní licence a příslušníků donucovacích orgánů v členských státech;
29. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat přístup k řešení situací, kdy si členské státy odlišně vykládají 8 kritérií společného postoje týkajícího se vývozu produktů, které jsou v podstatě podobné, do podobných míst určení a pro podobné koncové uživatele, aby

byly zachovány rovné podmínky a důvěryhodnost EU v zahraničí; je přesvědčen, že zejména s ohledem na takové situace je načasе zvažít významnější úlohu orgánů EU, pokud jde o proces udělování licencí na úrovni členských států; vyzývá členské státy, aby podpořily vytvoření kontrolního orgánu pro dohled nad zbraněmi pod záštitou vysoké představitelky, místopředsedkyně; domnívá se, že by mělo být vydáno stanovisko určené členským státům, jež plánují udělit licenci, která byla zamítnuta jiným členským státem nebo státy;

30. zdůrazňuje naléhavou potřebu posílit úlohu delegací EU při poskytování pomoci členským státům a ESVČ s posuzováním rizika udělování vývozních licencí a prováděním kontrol koncových uživatelů, kontrol po odeslání zásilky a kontrol na místě;
31. naléhavě vyzývá členské státy, aby ve společném postoji vytvořily ustanovení s cílem zajistit, aby se embargem EU vůči třetí zemi automaticky zrušily licence, které již byly uděleny pro zboží, na které se embargo vztahuje;
32. vyzývá všechny členské státy, aby nadále pomáhaly zemím, které nejsou členy Unie, při vypracovávání, aktualizaci a případně provádění legislativních a administrativních opatření na zajištění systému kontrol vývozu zbraní a vojenských technologií;

Lepší plnění povinnosti předkládat zprávy

33. považuje za politováníhodné, že 17. výroční zpráva EU byla zveřejněna velmi pozdě, a sice nejméně 17 měsíců po udělení licencí či uskutečnění vývozu; dále považuje za politováníhodné, že 18. výroční zpráva EU byla zveřejněna až v březnu 2017;
34. kritizuje to, že členské státy porušují osm kritérií; domnívá se, že je třeba prosazovat jednotné a důsledné uplatňování osmi kritérií; bere na vědomí nedostatek ustanovení týkajících se sankcí pro členské státy, které při udělování licencí nedodržují osm kritérií, a doporučuje členským státům, aby stanovily pravidla pro provádění nezávislých kontrol; je přesvědčen, že je načasе zahájit proces vedoucí k mechanismu sankcí udělovaných členským státům, které nedodržují společný postoj;
35. připomíná, že podle čl. 8 odst. 2 společného postoje jsou všechny členské státy povinny předkládat zprávy o svém vývozu zbraní, a vyzývá všechny členské státy, aby své povinnosti plnily; lituje, že počet členských států, které pro účely výroční zprávy EU předložily úplné rozčleněné údaje o licencích a skutečném vývozu, činil u 17. výroční zprávy 21, zatímco u 18. výroční zprávy pouze 20; žádá všechny členské státy – včetně tří hlavních vývozců zbraní z řad členských států, a sice Francie, Německa a Spojeného království – které nepředložily úplné informace, aby s ohledem na příští výroční zprávu poskytly o svém minulém vývozu úplný soubor údajů;
36. žádá, aby byly zajištěny standardizovanější a včasnější postupy podávání a předkládání informací, a to stanovením striktní lhůty pro předkládání údajů nejpozději do ledna roku následujícího po roce, v němž se uskutečnil vývoz, a stanovením pevného data pro zveřejnění údajů nejpozději do března roku následujícího po roce, v němž se uskutečnil vývoz;
37. je toho názoru, že by společný postoj měl být doplněn o pravidelně aktualizovaný

a veřejně přístupný seznam s podrobným odůvodněním, který by poskytoval informace o tom, do jaké míry je či není vývoz do určitých přijímajících zemí v souladu s danými osmi kritérii;

38. považuje za nezbytné vytvořit standardizovaný systém kontroly a podávání zpráv, který by poskytoval informace o tom, zda a do jaké míry vývoz jednotlivých členských států Evropské unie porušuje daných osm kritérií;
39. naléhavě vyzývá všechny členské státy, aby v plné míře plnily svou povinnost předkládat zprávy stanovenou ve společném postoji; zdůrazňuje, že vysoce kvalitní údaje o skutečných dodávkách mají zásadní význam pro pochopení toho, jak je osm kritérií uplatňováno; vyzývá členské státy a ESVČ, aby prozkoumaly možnosti využití údajů získaných celními orgány, například vypracováním zvláštních celních kódů pro vojenský materiál;
40. uznává, že všechny členské státy EU jsou signatáři Smlouvy o obchodu se zbraněmi; vyzývá k všeobecnému uplatňování této smlouvy a žádá, aby byla větší pozornost věnována zemím, které jejími signatáři nejsou, mj. Rusku a Číně; oceňuje také informační činnost v souvislosti se Smlouvou o obchodu se zbraněmi a podporuje její účinné provádění;

Modernizace souvisejících nástrojů

41. naléhavě požaduje revizi Společného vojenského seznamu a seznamů připojených k nařízení o zboží dvojího užití, aby se zajistilo, že budou plně pokryty všechny důležité bezpilotní systémy; připomíná své usnesení ze dne 27. února 2014 o bezpilotních letounech vybavených zbraněmi, a zejména bod 2 písm. c), v němž vyzval k tomu, aby tyto letouny byly zahrnuty do příslušných systémů kontroly zbraní;
42. vybízí členské státy, aby podrobily licencovanou výrobu ve třetích zemích podrobnějšímu zkoumání a zajistily pevnější záruky proti nežádoucímu použití; požaduje přísnější uplatňování společného postoje v souvislosti s licencovanou výrobou ve třetích zemích; vybízí členské státy, aby při rozhodování o transferech, jež by posílily výrobní nebo vývozní kapacity třetích zemí, pokud jde o vojenské vybavení, zohledňovaly postoj třetích zemí ke Smlouvě o obchodu se zbraněmi a jejich status;
43. konstatuje, že provádění směrnice 2009/43/ES o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství by mělo být v souladu s prováděním společného postoje, a to i pokud jde o náhradní díly a součásti; konstatuje, že společný postoj má neomezený rozsah působnosti, a proto se osm kritérií vztahuje i na vývoz v rámci EU;
44. vyjadřuje znepokojení nad problémy v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména nad výrazným pokrokem v oblasti metod hackerů používaných k přístupu k informacím a údajům vnitrostátních orgánů vydávajících licence; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby dostatečně investovaly do technologií a lidských zdrojů s cílem proškolit jednotlivce ve zvláštních programech a metodách v oblasti kybernetické bezpečnosti, a předcházet tak problémům v oblasti kybernetické bezpečnosti a usilovat o jejich řešení;

Úloha parlamentů a veřejného mínění

45. konstatuje, že ne všechny vnitrostátní parlamenty zemí EU kontrolují vládní rozhodnutí o udělení licence například vydáváním výročních zpráv o vývozu zbraní, a v tomto ohledu vyzývá k obecnému zvýšení parlamentního a veřejného dohledu; poukazuje na jednací řád Evropského parlamentu, který stanoví možnost pravidelně reagovat na výroční zprávy EU o vývozu zbraní;
 46. vítá pravidelné konzultace s vnitrostátními parlamenty, orgány pro kontrolu vývozu zbraní, průmyslovými sdruženími a občanskou společností coby ústřední prvek smysluplné transparentnosti; vyzývá skupinu COARM, všechny členské státy a ESVČ, aby posílily dialog s občanskou společností a konzultace s vnitrostátními parlamenty a orgány pro kontrolu vývozu zbraní; vybízí vnitrostátní parlamenty, občanskou společnost a akademickou obec, aby nezávisle kontrolovaly obchod se zbraněmi, a vyzývá členské státy a ESVČ, aby jejich činnost podporovaly, a to i finančně;
- o
- o o
47. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise a vládám a parlamentům členských států.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	11.7.2017
Výsledek konečného hlasování	+: 36 -: 14 0: 14
Členové přítomní při konečném hlasování	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Brando Benifei, Luis de Grandes Pascual, Javi López, Miroslav Poche, Eleni Theocharous, Ernest Urtasun, Bodil Valero, Paavo Väyrynen, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Inés Ayala Sender, Ádám Kósa

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

36	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
S&D	Francisco Assis, Inés Ayala Sender, Brando Benifei, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Arne Lietz, Javi López, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Miroslav Poche, Elena Valenciano, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Ernest Urtasun, Bodil Valero

14	-
ECR	Bas Belder, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden
EFDD	James Carver
NI	Aymeric Chauprade
PPE	Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Ádám Kósa, Cristian Dan Preda, Luis de Grandes Pascual

14	0
ENF	Mario Borghezio
NI	Janusz Korwin-Mikke
PPE	Lars Adaktusson, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Jaromír Štětina, László Tőkés

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se